

ARANYTOLL

EGYHÁZMEGYEI HELYESÍRÁSI VERSENY

2022. április 21.

5. osztály - megoldás

A versenyző tanuló sorszáma:

A versenyző által elért pontszám:

A feladatlap megoldásához 45 perc áll rendelkezésre. Eredményes munkát kívánunk!

- 1. A meghatározások alapján találd ki a keresett szót! Segítségül zárójelben megadjuk a betűk számát. Ügyelj a magánhangzók hosszúságára!**

Gyerekeket 3-6 éves korig nevelő intézmény (5): **óvoda**

Általában két fél közötti szóbeli megegyezés (4): **alku**

Sétálóutca (5): **korzó**

Utazótáska (6): **bőrönd**

Vízi jármű (4): **hajó**

Bőrből készült egyszerű lábbeli (4): **saru**

Olyan intézmény, ahová 3 éves korukig járhatnak a gyerekek (7): **bölcsőde**

Olyan személy, aki látta, hogyan történt valami (7): **szemtanú**

PONTSZÁM: 8

(A pontszám csak akkor adható meg, ha helyes a szóalak.)

- 2. A meghatározások alapján találd ki, melyik szóra gondoltunk! Segítségül ezúttal azt a mássalhangzótörvényt adjuk meg, amely a keresett szóban érvényesül.**

Visszaverődött hang (mássalhangzó-rövidülés): **visszhang**

Betegség hiánya (írásban jelöletlen teljes hasonulás): **egészség**

Kisebb szövet- vagy papírdarab, amit orrfújásra vagy veríték törlésére használunk (zöngésség szerinti részleges hasonulás): **zsebkendő**

Gyerekek által kedvelt játszótéri játék (zöngésség szerinti részleges hasonulás): **csúszda**

PONTSZÁM: 4

3. Keresd a szólás, közmondás magyarázatát, jelentését!

I. Kőrmére ég a munka.	A) Ügyes, életrevaló.
II. A jég hátán is megél.	B) Kibékülnek.
III. Egy követ fűjnek.	C) Fontos dolog, nagy tétje van.
IV. Fátylat borítanak a múltra.	D) Egyetértenek.
V. Nem teszi ki az ablakba.	E) Nagyon sietős dolga van.
VI. Nem babra megy a játék.	F) Nem dicsekszik vele.

Párok: I.: E., II.: A., III.: D., IV.: B., V.: F., VI.: C..

PONTSZÁM: 6

4. Egészítsd ki a hiányos állandósult szókapcsolatokat a hiányzó állatnevekkel!

Itt van a ____**kutya**____ elásva.

Nyeli, mint ____**kacsa**____ a nokedlit.

Nincs otthon a ____**macska**____, cincognak az egerek.

Eltűnt, mint szürke ____**szamár**____ a ködben.

Éhes ____**disznó**____ makkal álmodik.

Fejétől bűzlik a ____**hal**____.

Sok ____**lúd**____ disznót győz.

A ____**kecske**____ is jóllakjon, a káposzta is megmaradjon.

PONTSZÁM: 8

5. Melyik szó illik középre? Minden sorban két összetett szót alkothatsz, ha kitalálod, melyik az a szó az alábbiak közül, amelyet ha az első oszlop szava mögé illesztesz, értelmes szót kapsz, akár csak akkor, ha a másik oszlop szava elé teszed. Az elsőt példaként megoldottuk. Csak a helyesen írt szavakra adunk pontot!

macska	nyelv	törő
mérleg	hinta	ágy
eső	felhő	szakadás
gólya	hír	folyam
anya	jegy	kezelő
páva	toll	tartó

PONTSZÁM: 5

6. Melyik elválasztás helyes? Karikázd be a sorszámát!

1. <u>me-gye-szék-hely</u>	2. Eszt-er-gom	3. szá-műz
1. krum-pli-kro-kett	2. os-trom	3. <u>Ka-zin-czy</u>
1. <u>Ko-dály-lyal</u>	2. tej-ért	3. arc-hí-vum
1. ma-ha-rad-zsa	2. bod-za	3. <u>Rá-kó-czi</u>
1. Mó-ric-zé	2. <u>es-er-nyő</u>	3. tax-i-so-főr

PONTSZÁM: 5

7. Pótold a hiányzó magánhangzókat!

(Minden helyesen pótol magánhangzó 1 pontot ér.)

i-í	ü-ű	u-ú
típus	eskü	szomorú
tűzes	sűrű	tanú
vígasság	menü	adu
híres	pördül	húszas
hirdetés	tűzifa	hiú

PONTSZÁM: 16

8. Karikázd be a helyesen leírt szót!

- A) Tegnap délután Mariann-nal/Mariannal mentem moziba..
- B) Nagy zsivaly/zsivaj hallatszott ki az osztályteremből.
- C) Tavaly/tavaj voltam negyedikes.
- D) Ne higyj/higgy neki, minden szava hazugság!
- E) Haggyunk/Hagyjunk neki időt a feladat megoldásához!
- F) Dicséretet/dícséretet érdemelsz!
- G) Elhullott aggancsot/agancsot találtunk az erdőben.

PONTSZÁM: 7

9. Írásmódja alapján melyik szó nem illik a sorba? Egészítsd ki a szavakat a megfelelő betűvel: ly/j, majd húzd alá a kakukktojást!

- se...em, sajog, se...pít, sú..., hömpö...ög
- szó...a, ola..., zöre..., kristály, sóha...
- seké..., harká..., korcso...a, sirá..., óhaj
- kaca..., papagá..., mosoly, ú..., kop...a

PONTSZÁM: 4

10. Húzd alá a hibásan írt szavakat, majd írd le őket helyesen! (A mondatkezdő szavakat nagy kezdőbetűvel fogadjuk el!)

A szomszéd rétte mindíg zöldebb. _____ mindig _____

Haggyátok abba a beszélgetést!. _____ Hagyjátok _____

Menydörgés hallatszott kintről. _____ Mennydörgés _____

Fennt hagytam a táskámat az emeleten. _____ Fent _____

Nőjjetek nagyra, gyerekek! _____ Nőjetek _____

Távolról hallatszott a viszhang. _____ visszhang _____

A fogoi megfogja szabadítója kezét.. _____ fogoly _____

PONTSZÁM: 7

11. Villámkérdések: (Több jó megoldás is lehetséges!)

A) Melyik szó marad értelmes, ha beillesztünk, vagy hozzátoldunk egy s betűt?

- a. otromba   b. pakolás   c. teríték   d. reték   e. tolakodik

(ostromba, paskolás, terítsék, restek)

B) Mely szavakból lehet az l betű megkettőzésével új szót létrehozni?

- a. való   b. álom   c. kelő   d. válik   e. halhatatlan

(valló, állom, kellő, hallhatatlan)

C) Mely kifejezéseket írtuk helyesen?

- a. pajkos köjkök   b. veszélyes sólyom   c. tavaji aszály   d. relytéjes kastély
e. dölyfös királyok

D) A helyesen írt szavak kezdőbetűiből összeáll egy szó. Mit jelent? Karikázd be a betűjelét!

gugol, boríték, árul, aludttej, tyúkketrec, sűrgős, nyirfa, ahoz, ujjak (batyu)

- a. fiútestvér   b. nadrag   c. boszorkány   d. kisebb csomag   e. török vezér

A 20 pont úgy jön ki, hogy minden szóra adunk pontot, ha jól jelölte: aláhúzta, vagy nem húzta alá.

PONTSZÁM: 20

A feladatlap összpontszáma: 90